

20 Απριλίου 2020

Αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου: Λόγος εἰς το Πάσχα (β' μέρος)

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Απαύγασμα πατερικής Σοφίας

[...] 24. Αν είσαι Σύμων Κυρηναίος, σήκωσε το σταυρό και ακολούθησέ Του. Αν σταυρωθείς μαζί Του ως ληστής, γνώρισε το Θεό σαν ευγνώμων δούλος. Αν κι Εκείνος λογιάσθηκε με τους ανόμους για χάρη σου και την αμαρτία σου, γίνε συ έννομος για χάρη Εκείνου.

Προσκύνησε αυτόν που κρεμάστηκε στο σταυρό για σένα, έστω κι αν κρέμεσαι κι εσύ. Κέρδισε κάτι κι απ' την κακία. Αγόρασε τη σωτηρία με το θάνατο. Μπες με τον Ιησού στον Παράδεισο, ώστε να μάθεις από τι έχεις ξεπέσει.

Δες τις εκεί ομορφιές. Άσε το ληστή που γογγύζει, να πεθάνει έξω μαζί με τη βλασφημία του. Κι αν είσαι Ιωσήφ ο από Αριμαθαίας, ζήτησε το σώμα απ' το σταυρωτή. Ας γίνει δικό σου αυτό που καθάρισε τον κόσμο.

Κι αν είσαι Νικόδημος, ο νυκτερινός θεοσεβής, ενταφίασέ τον με μύρα. Κι αν είσαι κάποια Μαρία ή η άλλη Μαρία ή η Σαλώμη ή η Ιωάννα, δάκρυσε πρωί-πρωί. Δες πρώτη την πέτρα σηκωμένη, ίσως δε και τους αγγέλους κι αυτόν τον ίδιο τον Ιησού.

Πες κάτι, άκουσε τη φωνή. Αν ακούσεις «Μη μ' αγγίζεις», στάσου μακριά, σεβάσου το Λόγο, αλλά μη λυπηθείς. Γιατί ξέρει σε ποιους θα φανερωθεί πρώτα.

Καθιέρωσε την Ανάσταση. Βοήθησε την Εύα, που 'πεσε πρώτη, και πρώτη να χαιρετήσει το Χριστό και να το ανακοινώσει στους μαθητές. Γίνε Πέτρος ή Ιωάννης.

Σπεύσε στον τάφο, τρέχοντας μαζί ή προπορευόμενος, συναγωνιζόμενος τον καλό συναγωνισμό. Κι αν σε προλάβει στην ταχύτητα, νίκησε με το ζήλο σου, όχι

παρασκύβοντας στο μνημείο, αλλά μπαίνοντας μέσα.

Κι αν σαν Θωμάς χωρισθείς απ' τους συγκεντρωμένους μαθητές, στους οποίους εμφανίζεται ο Χριστός, όταν τον δεις, μην απιστήσεις. Κι αν απιστήσεις, πίστεψε σ' αυτούς που στο λένε.

Κι αν ούτε και σ' αυτούς πιστέψεις, δείξε εμπιστοσύνη στα σημάδια των καρφιών. Αν κατεβαίνει στον άδη, κατέβα μαζί Του. Γνώρισε και τα εκεί μυστήρια του Χριστού, ποιο είναι το σχέδιο της διπλής καταβάσεως, ποιος είναι ο λόγος της: απλώς σώζει τους πάντες με την εμφάνιση Του ή κι εκεί ακόμα αυτούς που τον πιστεύουν;

28. Τώρα δε είμαστε αναγκασμένοι ν' ανακεφαλαιώσουμε το λόγο ως εξής: Δημιουργηθήκαμε, για να ευεργετηθούμε. Ευεργετηθήκαμε, επειδή δημιουργηθήκαμε. Μας δόθηκε ο Παράδεισος, για να ευτυχήσουμε.

Λάβαμε εντολή, για να ευδοκιμήσουμε με τη διαφύλαξή της, όχι γιατί ο Θεός αγνοούσε αυτό που θα γινόταν, αλλά γιατί νομοθετούσε το αυτεξούσιο. Απατηθήκαμε, γιατί μας φθόνησαν. Ξεπέσαμε, γιατί παραβήκαμε την εντολή. Είμαστε αναγκασμένοι σε νηστεία, γιατί δε νηστεύσαμε, καθώς εξουσιασθήκαμε απ' το δένδρο της γνώσης.

Γιατί ήταν παλιά η εντολή και σύγχρονη με μας, σαν κάποια διαπαιδαγώγηση της ψυχής και σωφρονισμό απ' τις απολαύσεις. Τη λάβαμε εύλογα, για να απολαύσουμε με την τήρησή της αυτό που χάσαμε με τη μη διαφύλαξή της.

Χρειασθήκαμε Θεό που σαρκώθηκε και πέθανε, για να ζήσουμε.

Νεκρωθήκαμε μαζί Του, για να καθαρισθούμε.

Αναστηθήκαμε μαζί Του, επειδή μαζί Του και νεκρωθήκαμε.

Συνδοξασθήκαμε, επειδή συναναστηθήκαμε.

29. Είναι πολλά μεν λοιπόν τα θαύματα της τότε εποχής: Θεός που σταυρώνεται, ήλιος που σκοτίζεται και πάλι ανατέλλει (γιατί έπρεπε και τα κτίσματα να συμπάσχουν με τον Κτίστη). Καταπέτασμα που σχίζεται, αίμα και νερό που χύνεται απ' την πλευρά (το μεν αίμα, γιατί ήταν άνθρωπος, το δε νερό γιατί ήταν πάνω απ' τον άνθρωπο).

Γη, που σείεται, πέτρες που σχίζονται για χάρη της πέτρας (που είναι ο Χριστός), νεκροί που ανασταίνονται, ως επιβεβαίωση της τελευταίας και κοινής αναστάσεως.

Τα σημεία δε στον τάφο, τα μετά τον τάφο, ποιος θα μπορούσε επάξια να τα υμνήσει; Τίποτε δε δεν υπάρχει σαν το θαύμα της σωτηρίας μου: λίγες σταγόνες αίματος αναπλάθουν τον κόσμο όλο και γίνονται σαν χυμός γάλακτος για όλους τους ανθρώπους, που συνδέουν και συνάγουν εμάς σε μια ενότητα.

30. Αλλ' ω Πάσχα, το μέγα και ιερό, που καθαρίζεις τον κόσμο όλο! Γιατί θα σου

μιλήσω σαν κάτι έμψυχο. Ω Λόγε Θεού και φως και ζωή και σοφία και δύναμη! Γιατί χαίρομαι μ' όλα σου τα ονόματα! Ω γέννημα κι ορμή και σφραγίδα του μεγάλου νου! Ω Λόγε που νοείσαι κι άνθρωπε που φαίνεσαι, ο οποίος φέρεις τα πάντα προσδεδεμένα στο λόγο της δυνάμεώς σου!

Τώρα μεν ας δεχθείς το λόγο αυτό, όχι ως απαρχή, αλλ' ως συμπλήρωση ίσως της δικιάς μας καρποφορίας, ευχαριστία το ίδιο κι ικεσία, για να μην κακοπάθουμε εμείς τίποτε περισσότερο πέρα απ' τους αναγκαίους κόπους κι ιερούς πόνους για τις εντολές σου, με τους οποίους ζήσαμε μέχρι τώρα.

Κι ας σταματήσεις την εναντίον μας τυραννία του σώματος (βλέπεις, Κύριε, πόσο μεγάλη είναι και πόσο μας λυγίζει), ή την κρίση σου, αν θέλαμε να καθαρισθούμε από σένα.

Αν δε τερματίσουμε άξια με τον πόθο μας και γίνουμε δεκτοί στις ουράνιες σκηνές, αμέσως κι εδώ θα σου προσφέρουμε θυσίες δεκτές στο άγιό σου θυσιαστήριο. Πατέρα και Λόγε και Πνεύμα άγιο. Γιατί σε σένα αρμόζει κάθε δόξα, τιμή και εξουσία στους αιώνες των αιώνων. Αμήν.

Από το βιβλίο «Μιλάει ο Γρηγόριος Θεολόγος, 1600 χρόνια μετά την κοίμησή του», επιμέλεια Στυλιανού Παπαδόπουλου, απόδοση στη νεοελληνική Πρωτοπρεσβυτέρου Γεωργίου Δορμπαράκη, έκδοση Αποστολική Διακονία, Αθήνα 1991.